

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sdo/20/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200047
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5013200047.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: T., bytom XXX XX L., Y. XX/XX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 16. januára 2013, č. 441 014 7450 0, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. apríla 2014, č. k. 10So/70/2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania .

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 30. apríla 2014, č. k. 10So/70/2013 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 1. júla 2013, č. k. 24Sd/14/2013-41, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne Sociálnej poisťovni, ústredie č. 441 014 7450 0 zo dňa 16. januára 2013. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Žalobca proti uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (zo dňa 30. apríla 2014, č. k. 10So/70/2013) podal dovolanie. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 30. apríla 2014, č. k. 10So/70/2013 zmenil tak, že rozsudok Krajského súdu zo dňa 1. júla 2013, sp. zn. 24Sd/14/2013-41 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Žiline na nové konanie a rozhodnutie. Zároveň žiadal, aby z dovolacieho konania boli vylúčení sudcovia najvyššieho súdu: JUDr. Štefan Harabin, JUDr. Viera Nevedelová, JUDr. Zuzana Ďurišová, JUDr. Mária Zavdavská, JUDr. Peter Paluda, JUDr. Ľubica Filová, JUDr. Mária Usačevová, JUDr. Mariana Reiffová, JUDr. Alena Adamcová.

Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10So/70/2013 zo dňa 30. apríla 2014 bolo právoplatne ukončené súdne konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - ustanovujúcej správne súdnictvo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal dovolanie navrhovateľa a dospel k záveru, že konanie o ňom treba zastaviť.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa primerane použijú ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona; opravný prostriedok je v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku prípustný len vtedy, ak je to v tejto časti ustanovené (§ 246c ods. 1, prvá a druhá veta O.s.p.).

Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný (§ 246c ods. 1 tretia veta O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom podľa tretej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. Vychádzajúc s citovanej právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo vyplýva, že proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný, teda vychádzajúc zo znenia právnej normy upravujúcej prípustnosť opravného prostriedku proti rozhodnutiu najvyššieho súdu je zrejmé, že proti rozhodnutiu najvyššieho súdu nie je prípustný tak riadny ako aj mimoriadny opravný prostriedok a súčasne zo žiadneho ustanovenia piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo nevyplýva prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu najvyššieho súdu v správnom súdnictve. Z uvedeného plynie záver, že najvyšší súd v správnom súdnictve nie je dovolacím súdom a teda ako súd dovolací nemá právomoc konať, z ktorých dôvodov neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred najvyšším súdom.

Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 104 ods. 1 v spojení s § 246c O.s.p. konanie vo veci zastavil, keďže nemal právomoc konať vo veci samej.

Pre úplnosť najvyšší súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. februára 2010 číslo II. ÚS 65/2010 k prípustnosti dovolania v správnom súdnictve. V jeho publikovanom znení Ústavný súd Slovenskej republiky akceptuje výklad Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého je dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku neprípustné, ako súladný so základným právom na súdnu ochranu.

V odôvodnení uznesenia sa zaoberal aj nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 283/07, ktorým bol na určitý čas vyjadrený opačný právny názor na prípustnosť dovolania.

Ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 283/07 zrušil uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania dôvodiac, že tzv. zmätočné dovolacie dôvody sa vzťahujú aj na súdne rozhodnutia vydané podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku. Argumentácia IV. senátu ústavného súdu bola založená na texte záhlavia ustanovenia § 237 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sú naplnené zmätočné dôvody.

Týmto nálezom ústavný súd nepochybné autoritatívne dal na vedomie nielen konkrétnemu sťažovateľovi vo veci sp. zn. IV. ÚS 283/07, že jeho sťažnosť bola úspešná, ale zároveň (prostredníctvom internetu) tým oznamoval aj eventuálnym sťažovateľom, že do budúca môžu podať dovolanie zo zmätočných dôvodov proti rozhodnutiu správneho súdu v prípade, ak sa tieto budú kryť s dôvodmi ústavnoprávnymi. Zároveň tým aj najvyššiemu súdu naznačil, aby zmenil koncepciu prípustnosti dovolania v správnych veciach.

Ústavný súd v uznesení zo 16. februára 2010 číslo II. ÚS 65/2010, ale uviedol, že otázka prípustnosti dovolania v správnom súdnictve mala byť pôvodne predmetom konania o zjednotení právnych názorov. Z rozpravy pléna ústavného súdu však vyplynulo, že citovaný nález ústavného súdu bol ojedinelým v inak konštantnej judikatúre ústavného súdu akceptujúcej neprípustnosť dovolania v správnych veciach, a preto nie je nevyhnutné využiť procedúru zjednocovania právnych názorov. Napokon aj štvrtý senát akceptoval uvedený právny názor v náleze sp. zn. IV. ÚS 208/08 a v uznesení sp. zn. IV. ÚS 274/09.

Ústavný súd Slovenskej republiky v doterajšej judikatúre vyslovil právny záver, podľa ktorého „niet žiadnych právnych pochyb o skutočnosti, že dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné“ (II. ÚS 87/09, IV. ÚS 208/08).

Ústavný súd taktiež vylúčil možnosť, že by zastavením dovolacieho konania z dôvodu neprípustnosti dovolania mohlo dôjsť k odmietnutiu spravodlivosti s poukazom na to, že: „v civilnom dovolacom konaní dohliada najvyšší súd prostredníctvom inštitútu dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokúvaný od začiatku na všeobecnom súde, oproti tomu je správne súdnictvo preskúmaním zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy. Už správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, a tak zákonodarca nepovažoval za rozumné a účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania. Okrem toho správne súdnictvo nemusí byť zjednocované prostredníctvom dovolania, pretože druhostupňové rozhodovanie najvyššieho súdu v správnom súdnictve už túto funkciu plní. V danej súvislosti nesmie byť mätúce, že správne a civilné súdnictvo sú zhodou historických okolností obsiahnuté v jednom procesnom kódexe“ (IV. ÚS 208/08).

Podanie dovolania v správnom súdnictve preto ani s poukazom na uznesenie IV. ÚS 283/07 neprichádza do úvahy.

V dôsledku tohto právneho názoru ústavného súdu nedošlo k zmene v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, a preto bolo konanie vo veci zastavené pre nedostatok podmienok konania.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ v dovolaní podal súčasne námietku zaujatosti voči sudcom v dovolaní uvedených, ktorú námietku však nezdôvodnil, čím neboli splnené zákonné podmienky v zmysle § 15a ods. 3 O.s.p., najvyšší súd napriek tomu skúmal, či v danom prípade u členov senátu 1Sdo nenastali okolnosti, v dôsledku ktorých by boli vylúčení z prejednávania a rozhodnutia danej veci.

Podľa § 14 ods.1,2,3 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní.

Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávaní veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Podľa § 15a ods.1,2,3,4,5 O.s.p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejsť a rozhodnúť.

Účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

V námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliadne, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností ustanovených v § 14 ods. 3, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Najvyšší súd zo skutkových okolností zistil, že v dôchodkovej veci navrhovateľa sudcovia, voči ktorým navrhovateľ v dovolaní vzniesol námietku zaujatosti, v minulosti konali a rozhodovali v iných veciach - rozsudok NS SR sp. zn. 3So 49/2004 zo dňa 26. augusta 2004, rozsudok NS SR sp. zn. 7So/125/2009 zo dňa 25. augusta 2010, rozsudok NS SR sp. zn. 9So/190/2011 zo dňa 31. októbra 2012., - JUDr. Henčeková Jana, JUDr. Závadská Elena, JUDr. Reiffová Mariana, JUDr. Adamcová Alena, JUDr. Nevedelová Viera, JUDr. Filová Ľubica, JUDr. Usačevová Mária.

V konaní vedenom na Najvyššom súde SR sp.zn. 10So/70/2013 konal a rozhodol najvyšší súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu.

Vzhľadom k tomu, že v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 14 ods.2 O.s.p. na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak a to isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní, sudcovia - JUDr. Henčeková Jana, JUDr. Závadská Elena, JUDr. Reiffová Mariana, JUDr. Adamcová Alena, JUDr. Nevedelová Viera, JUDr. Filová Ľubica, JUDr. Usačevová Mária, JUDr. Zuzana Ďurišová a JUDr. Peter Paluda, voči ktorým navrhovateľ v dovolaní vzniesol námietku zaujatosti, konali a rozhodovali vo veciach týkajúcich sa dôchodku navrhovateľa - rozsudok sp. zn. 3So 49/2004 zo dňa 26. augusta 2004, rozsudok sp. zn. 7So/125/2009 zo dňa 25. augusta 2010, rozsudok sp. zn. 9So/190/2011 zo dňa 31. októbra 2012, rozsudok sp. zn. 10So/70/2013 zo dňa 30. apríla 2014, táto skutočnosť ich so zákona vylučuje z rozhodovania o dovolaní v predmetnej veci. Pokiaľ žalobca v dovolaní vzniesol námietku zaujatosti aj voči JUDr. Štefanovi Harabinovi, túto námietku v súlade s právnou úpravou ustanovenou v § 15a ods. 3 O.s.p. nezdôvodnil, s poukazom na to, že JUDr. Štefan Harabin nie je v zmysle rozvrhu práce pre rok 2014 ani členom dovolacích senátov správneho kolégia, a preto súd na túto námietku neprihliadol a vec nadriadenému súdu (inému senátu najvyššieho súdu) nepredložil.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené a u žiadneho z účastníkov nezistil zákonný nárok na ich náhradu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.